

بسم الله الرحمن الرحيم

فاطمه سميعى سيبني

مراحل زندگی خانواده

فاطمه سمیعی سیبانی

مراحل زندگی خانواده از تئوری
تکاملی منشا می گیرد

اریکسون، پیاژه، هویگهرست

۱- شیرخوارگی: اعتماد -عدم اطمینان

۲- نوپایی: استقلال-تردید و گناه

۳- قبل از مدرسه: ابتکار و خلاقیت

۴- سن مدرسه: احساس مفید بودن-حقارت

۵- نوجوانی: هویت

۶- جوانی: صمیمیت

۷- میانسالی: باروری

۸- پیری: احساس تکامل-ناامیدی و رکود

پیشرفت در هر مرحله از فردی به فرد
دیگر متفاوت است

آمادگی جسمانی، اجتماعی و روانی

خانواده دوره تکاملی را همراه با فرد می گذراند

خانواده باید خود را با نیازهای هر مرحله تطبیق دهد

با گذشت زمان، ترکیب خانواده، مجموعه نقشها و ارتباطات تغییر

می کند (ساختار خانواده در هر مرحله متفاوت)

مطالعه رشد خانواده

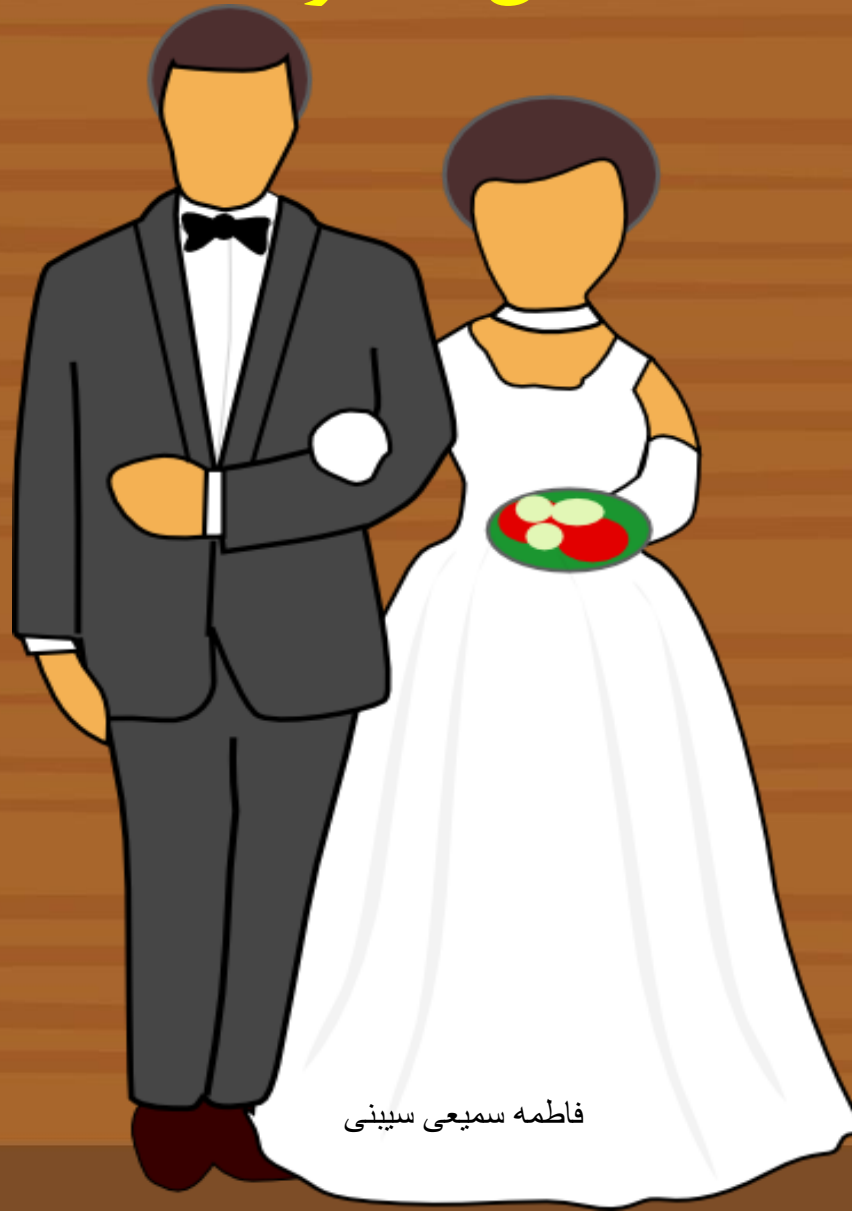
۱-مرحله توسعه خانواده

کوچک شدن خانواده

جهت رضایتمندی: انجام وظایف تکاملی

تشکیل خانواده

فاطمه سمیعی سبینی

۱-تشکیل خانواده

- با ازدواج شروع و قبل از تولید مثل
- فراهم کردن محیط رضایت بخش دو جانبه
- تنظیم خانواده و ارتباط مناسب با اقوام و خویشان

۱-تشکیل خانواده

- آموزش و مشاوره در مورد تنظیم خانواده-تطابق با نقش والدی-نقش جنسی-آموزش و مشاوره قبل از زایمان
- حاملگی ناخواسته باعث کاهش تطابق زناشویی و مشکلات روانی برای والدین و کودک افزایش

فرزند دار شدن

فاطمه سمیعی سیبانی

۲-فرزند دار شدن

- از تولد تا ۳۰ ماهگی کودک

- والدین از تولد نوزاد خوشحال و نگران

(نقص در کودک و عدم توانایی در ایفای نقش والدی)

- پیدایش نقش جدید (پدری-مادری-پدربزرگ-مادربزرگ)

- تاثیر فرزند جدید بر روی فرزندان دیگر

۲-فرزند دار شدن

- این مرحله بحران تکامل را به همراه دارد

(عدم آمادگی برای والدین شدن)

عوامل تنش زای مادران:

-مشکلات در زایمان

-نداشتن کمک در مراقبت از کودک

-مرگ نزدیکان

بیماری مادر ، ناقص ماندن تحصیلات مادر

۲-فرزند دار شدن

• وظایف تکاملی مرحله ۲:

۱-پذیرش نقش ها و برقراری ارتباط مناسب

۲-ارتباط رضایت بخش بین والدین(مهم)

۳-حفظ فاصله بین تولد

۴-تربیت صحیح فرزندان

۲-فرزند دار شدن

• مداخلات پرستاری مرحله ۲:

- ۱-مراقبت از نوزاد(ایمن سازی، روشهای شیردهی مناسب، مراقبت از بند ناف)
- ۲-مشاوره و تنظیم خانواده(۶ هفته پس از زایمان)
- ۳-بررسی چگونگی پذیرش کودک توسط والدین
- ۴-مراقبت از مادر بعد از زایمان
- ۵-آموزش در مورد تغذیه کمکی و از شیر گرفتن کودک
- ۶-آموزش در مورد کارت پایش رشد

۳- خانواده با کودک سن قبل از مدرسه

فاطمه سمیعی سبینی

۳- خانواده با کودک سن قبل از مدرسه

- سن بزرگترین فرزند: ۲/۵ تا ۶ سالگی
- خانواده دارای روابط پیچیده تر
- وظایف خانواده: اجتماعی کردن کودک
- سوانح شایعترین علت مرگ و معلولیت کودکان
- عفونتهای واگیر و بیماریهای عفونی شایع
- ورود دومین فرزند به خانواده اثر مخرب بر روابط زناشویی دارد

۳- خانواده با کودک سن قبل از مدرسه

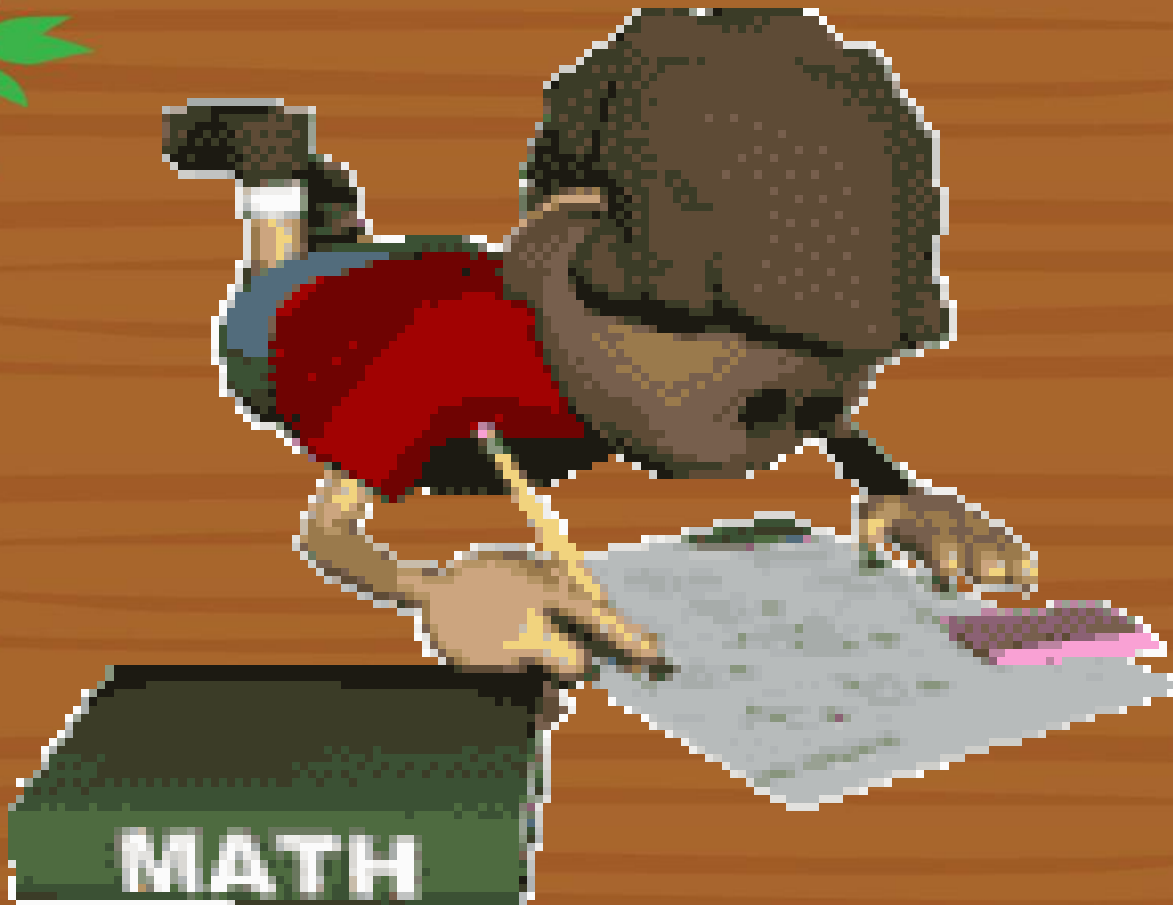
مداخلات:

۱- بررسی منزل از نظر اقدامات ایمنی و آموزش

۲- آموزش در زمینه مشکلات بهداشتی (بیماری واگیر، اسهال، سوختگی، مسمومیت و حوادث)

۳- تنظیم خانواده

خانواده با کودک سن مدرسه

فاطمه سمیعی سبینی

۴- خانواده با کودک سن مدرسه

بزرگترین فرزند: ۶ تا ۱۳ ساله (سه مرحله)

- در این مرحله خانواده بیشترین تعداد و روابط را دارد (سالهای پر مشغله)

وظیفه والدین: یادگیری جدایی از فرزند

وظایف تکاملی:

۱- بازنگه داشتن روابط خانوادگی

۲- برنامه ریزی جهت تداوم زندگی زناشویی و توجه به حریم کودک

۳- تلاش جهت رسیدن به هدف مشترک

فاطمه سمیعی سبینی

۴- خانواده با کودک سن مدرسه

مداخلات:

--ارتقاء روابط نزدیک و صمیمانه بین همسران (کاهش رضایت از زندگی زناشویی)

-آموزش بهداشت و مشاوره و تعیین منابع ارجاعی مناسب

۵- خانواده با نوجوان

از ۱۳ سالگی شروع و ۶ تا ۷ سال طول می کشد

-بلوغ جسمی روحی و اجتماعی

-بهداشت نوجوان اهمیت دارد

انتقال مسئولیت به نوجوان و در نظر گرفتن آزادی

۵- خانواده با نوجوان

اختلاف نظر والدین و نوجوان بستگی به وضعیت اجتماعی دارد.

در جوامع روستایی اختلاف نظر کمتر

در جوامعی که نقش والدین ضعیف یا نا مشخص: اختلاف بیشتر

۵- خانواده با نوجوان

وظایف تکاملی:

- ۱- متعادل نمودن آزادی و واگذاری مسئولیت
- ۲- ارتباط مناسب با نوجوان
- ۳- داشتن استدلال منطقی

مداخلات بهداشتی:

خانواده از سلامت جسمی برخوردار است اما ارتقاء سلامت مهم است

۶- روانه کردن فرزندان به خارج از منزل

ترک بزرگترین فرزند خانواده
والدین نقش والدی خود را ترک و به نقش همسری بر می گردند

هدف اصلی: سازماندهی مجدد خانواده به منظور حفظ واحد خانواده

پیدایش نقش های جدید پدر بزرگ و مادر بزرگ

۶-روانه کردن فرزندان به خارج از منزل

وظایف تکاملی خانواده:

-بحران میانسالی در زنان افزایش (ترک فرزندان و منوپوز): تطابق با این

موقعیت

-کمک به فرزند برای عدم وابستگی و استقلال

-کمک به والدین پیر

۶- روانه کردن فرزندان به خارج از منزل

مداخلات پرستاری:

- حل مشکلات ارتباطی بین والدین و بالغین جوان

- نقش والدین در مراقبت از والدین سالمند

۷- خانواده در سنین میانسالی

از ترک خانواده توسط آخرین فرزند شروع تا بازنشستگی و مرگ یکی از والدین

وظایف تکاملی:

-رضایت از زندگی

-حفظ ارتباط بین همسران

-ارتباط با والدین سالمند و فرزندان

۷-خانواده در سنین میانسالی

مداخلات بهداشتی:

-کمک به مراقبت از افراد سالمند

-حفظ ارتباط زناشویی

-ارتباط با بستگان (فرزند-نوه-والدین)

-برآوردن نیازهای ارتقای سلامت(سبک زندگی سالم)

۸- خانواده در مرحله بازنشستگی

بازنشستگی یا مرگ

وظایف تکاملی خانواده و مداخلات بهداشتی:

-مهمترین: داشتن زندگی رضایت بخش

-تطابق یا کاهش میزان درآمد

-تطابق با از دست دادن همسر

-اقدامات ایمنی در منزل

-ایجاد سبک زندگی سالم و کمک به سالمند در مرحله حاد بیماری یا

مرحله ناتوانی

پاینده و پیروز
باشید